

İKİ KERE FARKLI ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ EĞİTİM ARAŞTIRMALARININ BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF EDUCATIONAL RESEARCH ABOUT TWICE EXCEPTIONAL STUDENTS

Marilena Z. LEANA-TAŞÇILAR¹

ÖZ: Bu çalışma, iki kere farklı öğrenciler ile ilgili eğitim araştırmaları ve psikoloji kategorilerinde yapılan araştırmaların bibliyometrik analizini yapmayı hedeflemektedir. En güvenilir veri tabalarında biri olan, Web of Science (WoS) veri tabanı temele alınmıştır. Bu minvalde bibliyometrik analiz, iki kere farklı çocukların eğitimi alanındaki araştırmaların yıllarını, atf sayısını, en çok yayın yapan yazarları, etki sahibi dergileri, ülkeleri, kurumları, yazar çapında ve ülke çapında işbirliklerini ve anahtar kelimeleri incelemektedir. Çalışmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. VOSviewer programı kullanılarak yapılan analiz sonuçlarına göre, bu alanda en çok yayının olduğu ülkenin Amerika Birleşik Devletleri olduğu, en çok yayının bulunduğu derginin Gifted Child Quarterly olduğu ve en çok yayın yapan ve atf alan yazarın Sousan G. Assouline olduğu belirlenmiştir. Konu ile ilgili gelişen trendler tartışılmıştır.

Anahtar sözcükler: Bibliyometrik analiz, iki kere farklı öğrenciler, özel eğitim

ABSTRACT: This study aims to conduct a bibliometric analysis of educational research involving twice-exceptional students and studies conducted in the psychology category. The analysis is based on the Web of Science (WoS) database, considered one of the most reliable databases. In this context, bibliometric analysis examines the years of research, citation counts, most prolific authors, influential journals, countries, institutions, author-level and country-level collaborations, and keywords related to research on twice-exceptional children in the field of education. A descriptive scanning model was employed in the study. According to the analysis conducted using VoSviewer software, the United States is identified as the country with the highest number of publications in this field, the journal Gifted Child Quarterly has the highest number of publications, and Sousan G. Assouline is the most prolific author with the highest citation count. Emerging trends related to the topic are discussed.

Key words: Bibliometric analysis, twice-exceptional students, special education

Bu makaleye atf vermek için:

Leana Taşçılar, Marilena Z. (2024). İki kere farklı öğrencilerle ilgili eğitim araştırmalarının bibliyometrik analizi, *Trakya Eğitim Dergisi*, 14(3), 1764-1779.

Cite this article as:

Leana Taşçılar, Marilena Z. (2024). Bibliometric analysis of educational research about twice exceptional students. *Trakya Journal of Education*, 14(3), 1764-1779.

¹ Doç.Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İstanbul/Türkiye, e-mail:marilena.tascilar@medeniyet.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1271-0371

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Since the 1950s, the characteristics and educational needs of gifted children have been prominent research topics, particularly in the field of education. Gifted students, due to their exceptional talents in intellectual capacities and specific areas such as sports, arts, and leadership, exhibit advanced performance compared to their peers. These differences in intellectual capacities and special talents foster their creativity and motivation. However, gifted individuals can exhibit varying characteristics across specific domains. Betts and Neihart (1988) categorized different types of gifted students, including successful, creative, disadvantaged, twice-exceptional, hidden, and autonomous learners. Similarly, Rimm (1986) identified various types such as hyperactive, passive, perfectionist, depressive, aggressive, bullied, controlling, academically successful, and creative, also addressing twice-exceptional individuals.

Some gifted children face difficulties in specific areas that are not readily accepted, leading to twice-exceptional students being misunderstood or overlooked. The term "twice-exceptional" was first used by James J. Gallagher in the 1970s to describe students who are both gifted and face challenges. Neihart (2008) views twice-exceptional children as individuals excelling in one or more areas while also experiencing inadequacies or difficulties in others. These students may have serious emotional issues, Asperger's syndrome, ADHD, learning difficulties, or sensory impairments despite being identified as gifted and talented.

Early studies on twice-exceptional students primarily focused on gifted students experiencing learning problems. Recent research has expanded to include ADHD and Asperger's syndrome, with current studies focusing more on educational strategies for these students. This study aims to analyze the patterns of educational research publications on twice-exceptional students using bibliometric analysis, addressing the research question: "What are the bibliometric characteristics of educational research on twice-exceptional students?" The sub-questions investigated include:

1. How is the distribution of research on twice-exceptional students distributed by year?
2. What are the most cited studies on twice-exceptional students?
3. Who are the authors contributing the most to the field of twice-exceptional students, and what are the numbers of their publications?
4. Which journals are more influential in this field?
5. Which countries are more influential in this field?
6. Which institutions are more influential in this field?
7. In which countries are collaborative efforts observed?
8. What is the analysis of the co-citation of authors in the studies?
9. What are the citation networks of the most influential journals?
10. What are the most used keywords, and how do the keywords vary by year?

Method

This study employs a descriptive survey methodology and bibliometric analysis to examine educational research on twice-exceptional students. The bibliometric analysis aims to identify gaps in the literature. The data were gathered from the Web of Science (WoS) database on January 8, 2024. Publications were identified using the keywords "Twice Exceptional" and "Education." The "Topic" option was utilized to scan titles, abstracts, and keywords, resulting in 81 relevant articles. After applying inclusion and exclusion criteria, 64 articles categorized under education and psychology from 2004 to 2023 were analyzed.

The data were processed in two stages. Initially, articles were described and analyzed based on yearly distribution, most cited articles, contributing authors, institutions, journals, and countries. Percentage and frequency values were calculated using Microsoft Excel. In the next stage, network analyses were conducted using VoSviewer, which identified relationships among citations, authors, keywords, and institutions. The results were presented through tables and figures.

To ensure validity and reliability, internal validity was maintained by consulting a special education expert on inclusion and exclusion criteria. External validity was ensured by clearly stating limitations and

criteria. Internal reliability involved constant comparison of text with tables and figures, and external reliability was achieved by presenting findings to special education experts and incorporating their feedback.

Findings

Analysis revealed that the earliest article was published in 2004, with the highest number of articles published in 2022 (n=11), followed by 2023 (n=10), 2016 (n=7), and 2015 (n=5). The most cited article is "An Operational Definition of Twice-Exceptional Learners: Implications and Applications" by Reis, Baum, and Burke (2014) with 72 citations. The second most cited article (64 citations) is "Cognitive and Psychosocial Characteristics of Gifted Students with Written Language Disability" by Assouline, Nicpon, and Whiteman (2010). The third article (58 citations) is "Predicting the Academic Achievement of Gifted Students with Autism Spectrum Disorder" by Assouline, Nicpon, and Dockery (2012).

Assouline is the most prolific author with six articles. Nicpon follows closely with five articles, and Mayes has three articles. The top three journals in the field are 'Gifted Child Quarterly' (eight articles), 'Journal for the Education of the Gifted' (six articles), and 'Roeper Review' (five articles).

The United States leads with 47 publications, followed by Australia (five), the United Kingdom (four), and Taiwan (four). The leading institutions are the University of Iowa (seven articles), University of Connecticut (five), Ball State University (five), University of Arizona (three), and University of Northern Colorado (three).

VoSviewer data show strong connections among the United States, Taiwan, Canada, and Lebanon. Analysis identified 154 authors for collaborative citation analysis, grouped into three clusters indicating varying intensities of collaboration. The most cited authors are Assouline S., Mayes R., and Nicpon M. 'Gifted Child Quarterly' is the journal with the highest number of citations, followed by the 'Journal of Autism and Development'. The most recurring top five words are 'child' (21), 'twice-exceptional' (18), 'education' (15), 'education of gifted individuals' (15), and 'student' (14). Analysis of color transitions reveals a preference for key concepts such as 'gifted' and 'gifted individuals' between 2017-2018, while the years 2018-2020 show common use of keywords such as 'diagnosis', 'education', 'parent', 'experience', and 'inclusive education'.

Discussion and Conclusion

This bibliometric analysis of educational research on twice-exceptional students in the WoS database highlights trends and gaps in the field. The study guides researchers in identifying current approaches and areas needing further investigation. Key findings include the most cited studies, influential authors and journals, and trends in keyword usage. The analysis underscores the United States' leading role and the significant contributions from certain institutions and authors. The evolving focus of research reflects a broader understanding of twice-exceptional students' needs and educational strategies.

The study found that research on twice-exceptional students' education has been steadily increasing since the early 2000s. This trend indicates growing recognition of the unique educational needs of these students. The most cited studies have significantly contributed to defining and understanding the characteristics and needs of twice-exceptional students, providing a foundation for future research and educational practices.

The dominance of journals such as 'Gifted Child Quarterly', 'Journal for the Education of the Gifted', and 'Roeper Review' highlights the specialized nature of research on twice-exceptional students. These journals provide platforms for disseminating research findings and advancing the field. The prominence of authors like Assouline, Nicpon, and Mayes suggests that their work has been pivotal in shaping current understanding and practices related to twice-exceptional students.

The geographic distribution of research, with the United States leading, followed by Australia and the United Kingdom, reflects the policy and educational frameworks that support research and practice in these regions. The collaborative networks among countries, as revealed by VoSviewer, highlight the importance of international collaboration in advancing research on twice-exceptional students.

The analysis of keywords and their trends over time shows how the focus of research has evolved. Initially, research emphasized identifying gifted individuals and understanding their characteristics. More recent studies have shifted towards inclusive education, diagnosis, and the role of parents, indicating a broader approach to addressing the needs of twice-exceptional students.

In conclusion, this study provides a comprehensive overview of the bibliometric characteristics of educational research on twice-exceptional students. The findings offer valuable insights for researchers, educators, and policymakers interested in this field. The increasing volume of research and the evolving

focus reflect a growing awareness of the need to support twice-exceptional students through targeted educational strategies and interventions. Future research should continue to explore innovative approaches to meet the diverse needs of these students and ensure their full potential is realized in educational settings.

GİRİŞ

Üstün zekalı çocukların özellikleri ve eğitimsel ihtiyaçları 1950’li yıllardan beri özellikle eğitim alanında önemli araştırma konularıdır. Özel yetenekli öğrenciler, yaşlılarının hem zihinsel kapasite açısından hem de spor, sanat, liderlik gibi belirli alanlarda sahip oldukları özel yeteneklere bağlı olarak yaşlılarından ileri düzey performans sergileyen bireylerdir. Zihinsel kapasite ve özel yetenek alanındaki bu farklılıklarını, yaratıcılıkları ve motivasyonları destekler (Renzulli, 2003). Bununla birlikte üstün zekalı bireyler homojen bir grup değildir. Belirli konularda ayrışan özelliklerini görmek mümkündür. Bu doğrultuda Betts ve Neihart (1988) farklı üstün zekalı öğrenci tiplerinden bahsetmektedir. Betts ve Neihart’ın (1988) öne sürdüğü 6 farklı üstün zekalı öğrenci tipi bulunmaktadır. Bunlar; 1) başarılı tip, 2) yaratıcı tip, 3) dezavantajlı tip, 4) iki kere özel tip 5) kendini gizleyen tip ve 6) otonomi geliştirmiş öğrenen tip olarak sıralanmaktadır. Buna benzer şekilde Rimm de (1986) çalışmalarında hiperaktif, pasif, mükemmeliyetçi, depresif, öfke nöbeti geçiren, asi, zorbalığa maruz kalan ve zorbaca davranışlar sergileyen, kontrolcü, akademik olarak başarılı, yaratıcı gibi farklı tiplerden bahsetmekte ve pek çok tipin yanı sıra iki kere farklı olanlara değinmektedir.

Üstün zekalı çocukların bazılarının belirli alanlarda zorluk yaşamaları hala kolay kolay kabul görmeyen bir durumdur. Dolayısıyla da iki kere farklı (farklı sorunlara sahip ya da ikincil bir tanı almış olan üstün zekalı ve yetenekli) öğrenciler hala yanlış anlaşılmaya ya da fark edilmemeye devam etmektedir (Brody & Mills, 1997; Davis & Rimm, 2004). İki kere farklı terimini 1970’li yıllarda ilk defa James J. Gallagher bazı yönleriyle üstün yetenekler sergilerken başka konularda sorun yaşayan öğrencileri tanımlamak için kullanmıştır (Coleman, Harradine, & King, 2005). Neihart (2008), iki uçta yer alan çocukları, öğrenme spektrumunun her iki ucunda bulunan bireyler olarak tanımlamaktadır. Bu durumu, belirli alanlarda üstün performans gösterirken diğer alanlarda yetersizlik veya zorluk yaşama olarak açıklamaktadır. Bu bireyler, bir yandan üstün zekalı ve yetenekli olarak kabul edilirken başka açılardan duygusal sorunlar ya da tanı alacak derecede problemleri olan bireylerdir (otizm spektrum bozukluğu, öğrenme güçlükleri ya da fiziksel bir engel buna örnek olarak verilebilir) (Neihart, 2008).

İki kere farklı öğrencilerin belirli alanlardaki sergiledikleri durumlar incelendiğinde, zeka puanları arasında anlamlı farklılıklar olduğu, kısa süreli hafıza, dikkatlerini odaklayabilme, duygusal entegrasyon gibi sorunlar yaşadıkları görülmektedir (Leana-Taşçılar, 2016). Öte yandan akademik olarak üst düzey fikirler üretmekte, ileri düzey kelime hazinesine sahip olmakta, kağıt kalem etkinliklerini sevmemekte ve okul ile ilgili düşük motivasyona sahip oldukları söylenebilir. Sosyal özellikleri açısından bakıldığında, sosyal ipuçlarını algılamada zorluklar yaşadıkları, kendini savunmada zorlandıkları, arkadaş zorbalığına maruz kaldıkları ya da zorbaca davranışlar sergileyebildikleri bilinmektedir. Bazılarının içe dönük tavırlar sergilediği, kolay pes etme, kendisini aşırı eleştirme, düşük benlik algısı, mükemmeliyetçilik gibi durumlar yaşadıkları çeşitli araştırmalar tarafından tespit edilmektedir (Leana – Taşçılar, 2016)

İki kere farklı öğrenciler konusunda yapılan eski araştırmalar incelendiğinde daha çok üstün zekalı olup da öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilere yoğunlaştığı (Baum, 1988; Baum & Owen, 1988; Schiff, Kaufman, & Kaufman, 1981), daha güncel araştırmaların ise dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu ile Asperger gibi eşzamanlı durumları incelediği görülmektedir (Fugate, Zentall, & Gentry, 2013; Neihart, 2000; 2003). Bununla birlikte güncel araştırmalar daha çok bu öğrencilerin eğitimlerine odaklanmaktadır. Son dönemlerde yapılan güncel çalışmaların odaklandığı araştırma konularının daha iyi anlaşılması ve ileride iki kere farklı öğrencilerle yapılması planlanan çalışmalara yol gösterici olması bakımından bibliyometrik analiz yöntemi tercih edilmiştir. Bu bağlamda mevcut çalışma iki kere farklı öğrenciler konusunda yayımlanmış makalelerin bibliyometrik analizini yapmayı hedeflemektedir. Bu amaçla “iki kere farklı öğrenciler konusundaki çalışmaların bibliyometrik özellikleri nasıldır?” sorusuna yanıt aranmaktadır. Bu doğrultuda iki kere farklı öğrenciler ile ilgili yapılan araştırmalarla ilgili alt sorulara cevap aranmıştır:

1. İki kere farklı öğrencilerle ilgili araştırmalar yıllara göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
2. Bu konuda en fazla atıf yapılan araştırmalar hangi araştırmalardır?
3. İki kere farklı öğrencilerle ilgili en çok katkı sunan yazarlar kimlerdir ve bu yazarların atıf sayıları ne kadardır?
4. Konu ile ilgili hangi dergiler daha etkilidir?
5. Konu ile ilgili hangi ülkeler daha etkilidir?
6. Konu ile ilgili hangi kurumlar daha etkilidir?

7. Hangi ülkelerde işbirlikleri söz konusudur?
8. Çalışmanın ortak atıf alan yazar analizi ne şekildedir?
9. Alandaki etkili dergilerin atıf ağları ne şekildedir?
10. Çalışmaların anahtar kelimeleri hangileridir ve bu durumun yıllara göre nasıl bir değişkenlik göstermektedir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Betimsel tarama modelinde gerçekleştirilen bu çalışma, iki kere farklı çocuklarla ilgili alanda yayınlanan araştırmaların incelenmesini hedeflemektedir. Betimsel tarama iki kere farklı öğrencilerle ilgili var olan durumu ortaya koyabilmek için tercih edilmiştir (Büyüköztürk, vd. 2018). Mevcut araştırmada, iki kere farklı öğrencilerin eğitimi ile ilgili araştırmaların bibliyometrik özellikleri incelenmektedir. Bu nedenle bibliyometrik analiz kullanılmıştır. Bibliyometrik çalışmaların alana en önemli katkısı incelenen konu hakkında alan yazındaki eksiklikleri, boşlukları ortaya koymak ve sonraki araştırmacılara bu konuda yol göstermektir (Çelik, Kaymakçı ve Can, 2022). Köseoğlu, Rahimi, Okumuş ve Liu'nun (2016) ifade ettiği gibi bibliyometrik analiz çalışmaları, çalışmaların hangi alanlarda yapıldıklarını, yayımlandıkları dergileri, ağırlıklı olarak hangi ülkelerde konu ile ilgili çalışmaların yapıldığını, hangi kurumlarda yaygın olarak konunun çalışıldığını, araştırmalarda hangi yöntemlerin kullanıldığını, hangi yazarların ya da dergilerin daha çok atıf aldığı, yazarlar arasındaki atıf ağının nasıl olduğunu, anahtar kelime dağılımını ve bunun zaman içinde nasıl değiştiği gibi bibliyometrik göstergeleri analiz etmektedir.

Mevcut araştırmada Web of Science (WoS) veri tabanı kapsamında iki kere farklı öğrencilerin eğitimi ile ilgili eğitim alanında yapılan makaleler bibliyometrik analiz yöntemi ile incelenmiştir. Uluslararası atıf dizinleri yapılan yayının kalitesini ortaya koyduğu için özellikle WoS veri tabanındaki makalelerin incelenmesi kıymetlidir (Şeref ve Karagöz, 2019). WoS veri tabanı hem çeşitli kaynakları içerdiği için hem de SCI, SSCI, SCI-Expanded gibi farklı veri tabanlarını içerdiği için tercih edilmiştir. Ayrıca WoS veri tabanının zenginliği de önemli bir kaynak olarak görülmektedir (Yeşiltaş ve Şeker, 2021).

Verilerin Yorumlanması

Mevcut araştırmadaki veriler 8 Ocak 2024'te Web of Science veri tabanına ulaşılarak temin edilmiştir. İki kere farklı öğrencilerin eğitimi ile ilgili yapılan çalışmaları incelemek için öncelikle "Twice Exceptional" (iki kere farklı) ve "Education" (eğitim) anahtar kelimeleri kullanılarak ilgili araştırmalar saptanmıştır. WoS veri tabanı programları özelliklerinden 'Topic' (konu) seçilerek başlık, özet, anahtar kelimeler taranmıştır. Yapılan tarama sonucunda iki kere farklı öğrencilerin eğitimi ile ilgili araştırmaları kategorisinde toplam 81 makale bulunmuştur. Çalışma için belirlenen ölçütler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1.

Makalelerin araştırmaya dahil olma ve hariç tutma ölçütleri

<i>Dahil Olma Ölçütleri</i>	
Veri Tabanı	Temel Kaynak Veri Tabanı (WoS)
İndeks	Herhangi bir kısıtlama yapılmamıştır
Tarih	8 Ocak 2024
Yıl	Var olan en eski makaleden 2023 yılına kadar olan makaleler (2004-2023)
Yayın dili	Herhangi bir sınırlandırma yapılmamıştır
Anahtar kelimeler	'Twice Exceptional' AND 'education' kelimeleri taranmıştır
Sonuç	81 çalışma
<i>Hariç Tutma Ölçütleri</i>	
2. Aşama	Yayın türü 69 araştırma
3. Aşama	Kategori Eğitim/Eğitim Araştırmaları ve Psikoloji
Sonuç	64

Tablo 1’de de görüldüğü üzere birinci aşamadaki dahil etme kriterlerine göre ilgili veri tabanında en eski tarih olan 2004 yılından günümüze (2023) kadar ulaşılan 81 çalışma olduğu görülmektedir. Elde edilen bu çalışmalar arasında, araştırma kategorisinde 69 tane makalenin yer aldığı görülmektedir. Bu makaleler eğitim, eğitim araştırmaları ve psikoloji başlıklarında sınırlandırıldığında ulaşılan makale sayısının 64 olduğu görülmektedir. Bulgular araştırma soruları doğrultusunda incelenerek yorumlanmıştır.

Verilerin Analizi

Bu çalışma kapsamında bibliyometrik analiz yapılmıştır. Bu bağlamda iki kere farklı öğrencilerin eğitimleri ile ilgili 2004-2023 yılları arasında gerçekleştirilmiş, eğitim araştırmaları ve psikoloji sınıflandırmasında bulunan 64 makale bibliyometrik değişkenler bakımından incelenerek sınıflandırılmıştır. Çalışmada ulaşılan veriler WoS veri tabanında aranarak iki aşama şeklinde analiz için hazırlanmıştır. Öncelikle WoS veri tabanında yer alan makaleler yıllara göre, en çok atıf alan makale ve yazarlar, çalışmaların yapıldığı ülkeler gibi göstergeler analiz edilmiştir, daha sonra VOSviewer paket programı kullanılmıştır. Program sayesinde verilerin ağ analizleri ile ilgili görseller ortaya konmuş ve incelenmiştir.

Mevcut çalışmada kullanılan ve bibliyometrik ağların görselleştirilmesi için tasarlanan bilimsel haritalama programı olan VOSviewer açık kaynak kodlu bir yazılımdır (Pauna, vd., 2018). Bu program aynı zamanda ortak analiz yapabilmektedir böylece atıf, ortak yazar ve kelime ile yazarların çalıştıkları kurumlar, hangi ülkeden oldukları ve dergiler arasındaki ağlar görülebilmektedir. Programın bu özelliği sayesinde bunlar arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Buna ek olarak adı geçen programın yardımıyla iki kere farklı çocuklarla ilgili yapılan çalışmaların ilişki ağları görselleştirilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

Bibliyometrik analize dayalı araştırmalarda geçerlik ve güvenilirlik önemli konulardan biridir. Bu bağlamda mevcut araştırmada iç geçerliği sağlayabilmek adına dahil etme ve hariç tutma kriterlerinin belirlenmesi aşamasında hem özel yetenekliler hem de iki kere farklı öğrenciler konusunda deneyimi olan araştırmacı dışında bir alan uzmanının görüşü alınmıştır. Uzman görüşüne istinaden veri seti oluşturulmuştur. Dış geçerlik için de sınırlandırmalar net bir şekilde yapılarak “dahil etme” ve “hariç tutma” ölçütleri detaylandırılarak verilmiştir. Veri toplama ve analiz sürecinin ayrıntılı şekilde anlatılması da dış geçerlik için önemli bir göstergedir.

Çalışmanın iç güvenirliliği için çalışma raporlanırken metinler, tablolar ve şekillerin karşılaştırılması sağlanmıştır. Böylece nesnel bir değerlendirme yapılmıştır. Dış güvenilirlik için de ortaya konan bulgular hem özel yetenekliler hem de iki kere farklı öğrenciler konusunda deneyimli olan araştırmacı dışında bir alan uzmanına gösterilmiş ve bulguları kontrol ederek geri bildirim vermesi sağlanmıştır.

BULGULAR

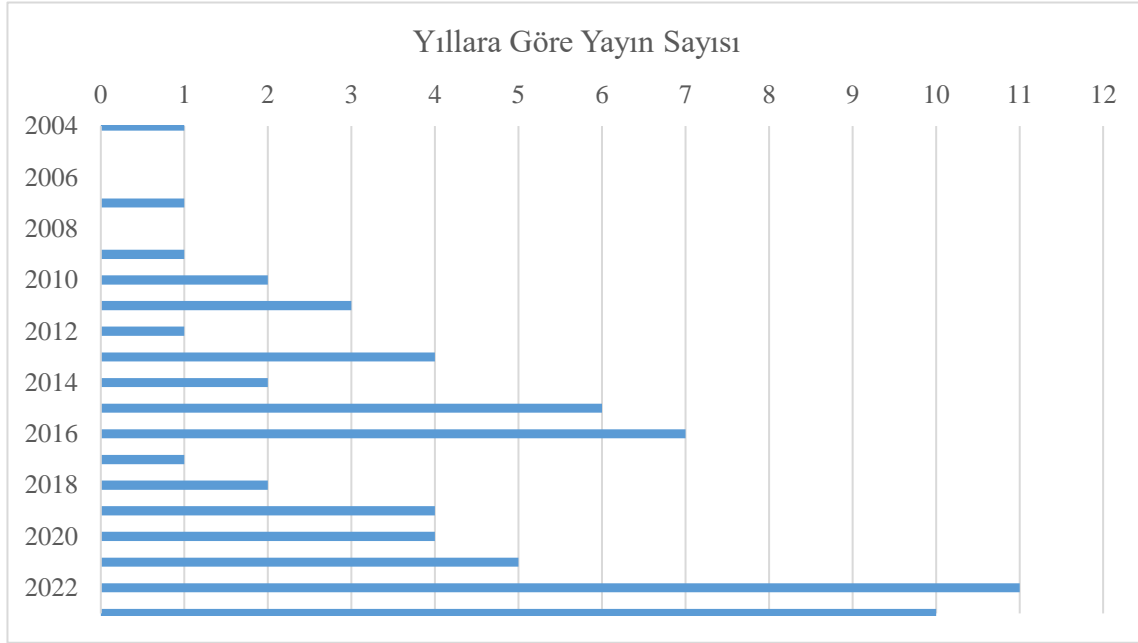
Bu bölümde iki kere farklı öğrencilerin eğitim araştırmaları ve psikoloji kategorisindeki toplam 64 makale ile ilgili ulaşılan bulgular verilmiştir.

Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

WoS veri tabanında iki kere farklı öğrencilerin eğitimi ile ilgili eğitim ve psikoloji konularındaki çalışmaların 2004 ile 2023 yılları arasındaki dağılımı Grafik 1’de gösterilmektedir.

Grafik 1.

İki kere farklı öğrencilerin eğitimi konusundaki eğitim araştırmaları ve psikoloji kategorisindeki çalışmaların yıllara göre dağılımı (N=64)

İki kere farklı öğrencilerin eğitimi konusunda eğitim ve psikoloji araştırmaları sınıflandırmalarındaki çalışmalara bakıldığında ilk makalenin 2004'te yayınlandığı saptanmıştır. Buna ek olarak iki kere farklı öğrencilerin eğitimi konusunda en çok makalenin 2022'de (n=11) yayınlandığı görülmektedir. Bu yılı 2023 (n=10), 2016 (n=7) ve 2015 (n=5) yılları izlemektedir.

İki Kere Farklı Öğrencilerin Eğitimi ile İlgili En Çok Atıf Alan Makaleler

İki kere farklı öğrencilerin eğitimi konusunda incelenen araştırmalar arasında en çok atıf alan on çalışma; makale adı, yayınlandığı yıl, yazar ya da yazarları, hangi dergide yayınlandığı, kaç tane atıf aldığı bu atıfların yıllara göre ortalaması verilmiştir (Tablo 2). Tablo 2'de bulunan, eğitim araştırmaları ve psikoloji sınıflandırmalarında iki kere farklı öğrencilerin eğitimi ile ilgili atıf alan ilk makaleye bakıldığında, ilk sıradaki makalenin Reis, Baum ve Burke (2014) tarafından 'Gifted Child Quarterly' dergisinde yayımlanan 'An Operational Definition of Twice-Exceptional Learners: Implications and Applications' (İki kere farklı öğrenenler hakkında operasyonel bir tanım: müdahaleler ve uygulamalar) isimli çalışmanın yer aldığı görülmektedir. Çalışmaya toplamda 72 atıf yapılmıştır. Makalenin yıllık atıf ortalaması 7,2'dir. İkinci olarak Assouline, Nicpon, ve Whiteman tarafından 2010 yılında yine aynı dergide yer alan 'Cognitive and Psychosocial Characteristics of Gifted Students With Written Language Disability' (Yazılı dil yetersizliği olan üstün zekalı öğrencilerin bilişsel ve psikososyal özellikleri) isimli makaledir. Bu çalışmanın toplam atıf sayısı 64, yıllık atıf ortalaması ise 4,57'tir. Üçüncü sırada en çok atıf alan makale ise yine aynı dergide 2012 yılında yayınlanan Assouline, Nicpon, ve Dockery (2012) tarafından yazılmış 'Predicting the Academic Achievement of Gifted Students with Autism Spectrum Disorder' (Otizm spektrum bozukluğu olan üstün zekalı öğrencilerin akademik başarılarının yordanması) isimli makaledir. Bu makalenin toplam atıf sayısı 58, yıllık ortalama atıf sayısı ise 4,83'dir. Bu alanda toplam atıfın 566 olduğu, ve toplam atıf ortalamasının da 16,85 olduğu hesaplanmıştır.

Tablo 2.

İki kere farklı öğrencilerin eğitimi konusunda eğitim ve psikoloji araştırmaları sınıflandırmalarında en çok atıf alan makaleler

Sıra	Çalışma adı	Yıl	Yazar/Yazarlar	Dergi	Toplam Atıf Sayısı	Yıllık Atıf Ort.	
1	An Operational Definition of Twice-Exceptional Learners: Implications and Applications	2014	Reis, SM; Baum, SM; Burke, E	Gifted Quarterly	Child	72	7,2
2	Cognitive and Psychosocial Characteristics of Gifted Students With Written Language Disability	2010	Assouline, SG; Nicpon, MF; Whiteman, C	Gifted Quarterly	Child	64	4,57
3	Predicting the Academic Achievement of Gifted Students with Autism Spectrum Disorder	2012	Assouline, SG; Nicpon, MF; Dockery, L	Journal Of Autism And Developmental Disorders		58	4,83
4	Twice-Exceptional Learners: Who Needs to Know What?	2013	Foley-Nicpon, M; Assouline, SG; Colangelo, N	Gifted Quarterly	Child	49	4,45
5	Twice-Exceptionality: Implications for School Psychologists in the Post-IDEA 2004 Era	2011	Assouline, SG; Whiteman, CS	Journal Of Applied School Psychology		43	3,30
6	Lived Experiences of Parents of Gifted Students With Autism Spectrum Disorder: The Struggle to Find Appropriate Educational Experiences	2015	Rubenstein, LD; Schelling, N; Wilczynski, SM; Hooks, EN	Gifted Quarterly	Child	29	3,22
7	A Model of Twice-Exceptionality: Explaining and Defining the Apparent Paradoxical Combination of Disability and Giftedness in Childhood	2015	Ronksley-Pavia, M	Journal For The Education Of The Gifted		21	2,33
8	Identification Of Gifted Students With Learning Disabilities In A Response-To-Intervention Era	2011	Crepeau-Hobson, F; Bianco, M	Psychology In The Schools		20	1,53
9	The Incidence of Potentially Gifted Students Within a Special Education Population	2015	Barnard-Brak, L; Johnsen, SK; Hannig, AP; Wei, TL	Roeper Review-A Journal On Gifted Education		16	1,77
10	Profiles and academic trajectories of cognitively gifted children with autism spectrum disorder	2019	Cain, MK; Kaboski, JR; Gilger, JW	Autism		15	3

Not. WoS veri tabanında 09.01.2024 tarihinde ulaşılmıştır.

Alana En Çok Katkı Sunan Yazarlar ve Yayın Sayıları

Web of Science'ta iki kere farklı öğrencilerin eğitimi alanında eğitim ve psikoloji araştırmaları sınıflandırmasında yayını olan 154 yazar yer almaktadır. Bu konuda, alan yazında en çok araştırma yayımlayan ilk dokuz yazar, Tablo 3'te verilmiştir. Geriye kalan tüm yazarlar sadece bir yayın yaptıkları için tabloda yer verilmemiştir.

Tablo 3.

İki kere farklı öğrencilerin eğitimi ile ilgili eğitim ve psikoloji araştırmaları kategorisinde en fazla yayını olan yazarlar ve makale sayıları

Sıra	Yazar	Yayın Sayısı
1	Assouline S.G.	6
2	Nicpon, M. F	5
3	Mayes, R.D.	3
4	Bianco, M.	2
5	Crepeau – Hobson, F.	2
6	Reis, S.M.	2
7	Ritchotte, J.A.	2
8	Rubenstein, L.D.	2
9	Whiteman, C.	2

Tablo 3.'te de görüldüğü üzere iki kere farklı öğrencilerin eğitimi konusunda eğitim ve psikoloji kategorisinde en çok yayın yapan yazar altı makale ile Assouline, ikinci sırada ise 5 makale ile Foley - Nicpon, olduğu üç makale ile de Mayes'ın olduğu görülmektedir.

İki Kere Farklı Öğrencilerin Eğitimi İle İlgili En Çok Yayın Yapılan Dergiler

Web of Science'ta iki kere farklı öğrencilerin eğitimleri konusunda eğitim ve psikoloji araştırmaları sınıflandırmasında 39 dergiden en fazla yayın yapan on dergi incelenmiştir. Bu dergiler Tablo 4'te verilmektedir.

Tablo 4.

İki kere farklı öğrencilerin eğitimleri konusunda eğitim ve psikoloji araştırmaları sınıflandırmasında en çok makale yapan dergiler

Sıra	Makalenin Bulunduğu Dergi	Yayın Sayısı	%
1	Gifted Child Quarterly	8	20,51
2	Journal for the Education of The Gifted	6	15,38
3	Roeper Review-A Journal on Gifted Education	5	12,82
4	Psychology In The Schools	4	10,25
5	Journal of Autism And Developmental Disorders	2	5,12
6	Journal of Applied School Psychology	2	5,12
7	Journal of Advanced Academics	2	5,12
8	High Ability Studies	2	5,12
9	Frontiers in Psychology	2	5,12
10	Education Sciences	2	5,12

Tablo 4'e göre iki kere farklı öğrencilerin eğitimi konusunda eğitim ve psikoloji araştırmaları sınıfında en çok araştırmanın yayımlandığı ilk üç dergiye bakıldığında ilk sekiz araştırma ile 'Gifted Child Quarterly' dergisinin yer aldığı, onu altı makale ile 'Journal for the Education of the Gifted' dergisinin izlediği üçüncü sırada ise beş makale ile 'Roeper Review a Journal on Gifted Education' dergisi olduğu saptanmıştır.

Makalelerin Yayınlandıkları Ülkeler

WoS veri tabanında iki kere farklı öğrencilerin eğitimleri konusunda eğitim ve psikoloji araştırmaları sınıflandırmasında araştırmaların yayımlandığı ülkeler Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5.

İki kere farklı öğrencilerin eğitimi konusundaki makalelerin yayınlandıkları ülkeler

Sıra	Ülkeler	Makale Sayısı	%
1	A.B.D.	47	68,11
2	Avustralya	5	7,24
3	İngiltere	4	5,79
4	Taiwan	4	5,79
5	Kanada	1	1,44

Tablo 5’te de görüldüğü gibi 47 makale ile en çok makalenin A.B.D.’de yazıldığı belirlenmiştir. ABD’yi beş çalışmayla Avustralya, dört çalışmayla İngiltere ve Taiwan izlemektedir. Diğer ülkeler bir yayımla alan yazına katkı sunmuşlardır.

Yazarların Çalıştıkları Kurumlar

WoS veri tabanında iki kere farklı öğrencilerin eğitimleri ile ilgili eğitim ve psikoloji araştırmaları kategorisinde çalışma yapan yazarların hangi kurumlarda çalıştıkları analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre veri tabanında 80 kurumun kaydı bulunmaktadır. En etkili olan ilk on kurum Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6.

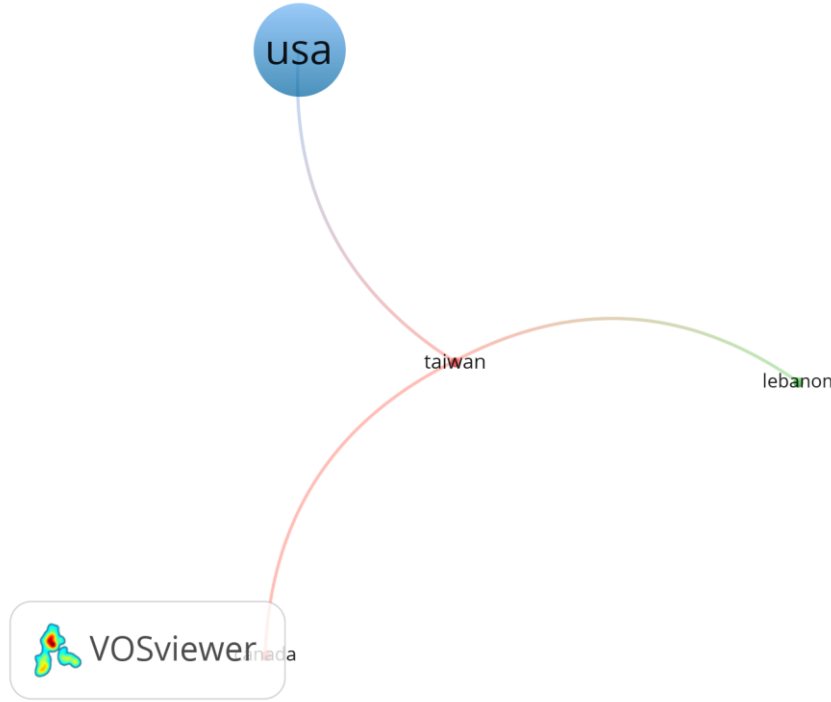
İki kere farklı öğrencilerin eğitimleri ile ilgili makalelerin yayınlandıkları kurumlar

Sıra	Kurumlar	Yayın Sayısı	Yüzde
1	University of Iowa	7	8,75
2	University of Connecticut	5	6,25
3	Ball State University	5	6,25
4	University of Arizona	3	3,75
5	University of Northern Colorado	3	3,75
6	University of North Carolina	2	2,5
7	University of Illinois	2	2,5
8	University of Virginia	2	2,5
9	Ohio State University	2	2,5
10	University of Plymouth	2	2,5

Tablo 6’ya göre iki kere farklı öğrencilerin eğitimleri konusunda eğitim ve psikoloji araştırmalarının en çok yapıldığı ilk beş kurum şu şekilde sıralanabilir: Iowa Üniversitesi (yedi), Connecticut Üniversitesi (beş), Ball State Üniversitesi (beş), Arizona Üniversitesi (üç) ve Northern Colorado Üniversitesi (üç) şeklindedir. Geri kalan kurumlar iki yayımla izlemektedir.

Ülke Temelinde Ortak Yazarlık İş Birlikleri

VOSviewer kullanılarak hangi ülkelerin işbirlikleri yaptığı incelenmiş ve Şekil 1’de sunulmuştur.

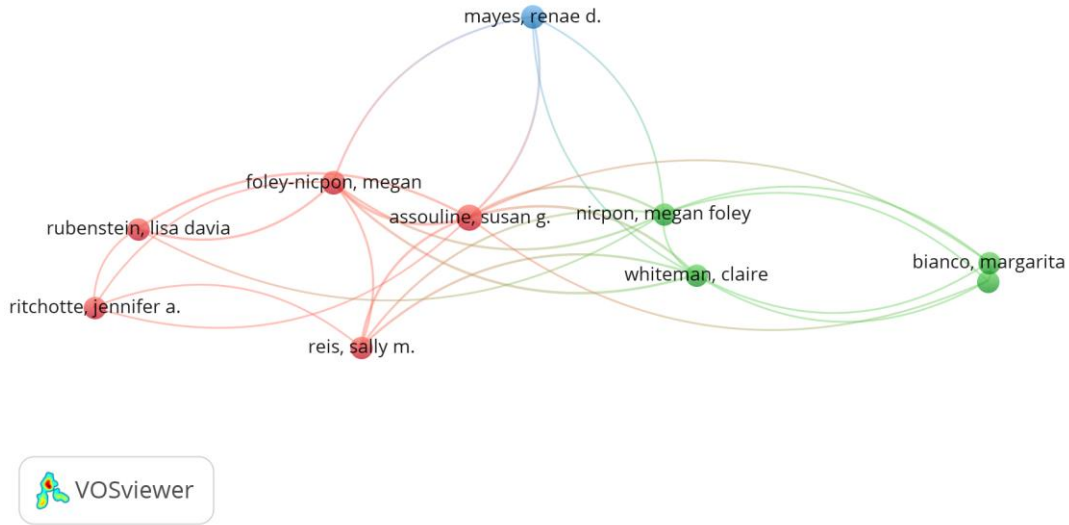

Şekil 1. En çok işbirliği yapan ülkeler

İki kere farklı öğrencilerin eğitimi ile ilgili VOSviewer verileri, 17 ülke arasında işbirliği olduğu ve bu ülkelerin dördü arasında bağlantı gücü olduğu görülmektedir. VOSviewer'dan alınan görsel incelendiğinde özellikle Amerika Birleşik Devletleri, Taiwan, Kanada ve Lübnan ülkeleri arasında iş birliği olduğu görülmektedir.

Ortak Atıf Alan Yazarlar

İki kere farklı öğrencilerin eğitimi ile ilgili çalışmalarda yine VOSviewer programı kullanıldığında ortak atıf alan yazar analizi için 154 yazar saptanmıştır. Yazarlar birlikte en az iki atıf alacak şekilde sınıflandırıldığında, veri seti on yazardan oluşmuştur (Şekil 2).

Şekil 2. Ortak atıf alan yazarların ağları

Şekil 2.'de de görüldüğü üzere, ortak atıf alan yazar ağının üç ayrı (kırmızı, yeşil, mavi) renk içeren ağlardan oluşmaktadır. Renk kümelerinin yoğunlukları ortak yazarların birbirleri arasındaki atıf alma ağını göstermektedir. En çok atıf alan yazarlar büyük dairelerle gösterilmektedir. Şekil 2'ye bakıldığında kırmızı kümede en çok atıf alan yazarın Assouline'nin; mavi kümede Mayes'in ve yeşil kümede ise Foley - Nicpon'ın olduğu görülmektedir.

En Fazla Atıf Alan Dergiler ve Atıf Ağları

VOSviewer programı kullanılarak en fazla atıf alan dergiler ve atıf ağları incelendiğinde Şekil 3 ortaya çıkmıştır.

Şekil 4’te de görüldüğü üzere en çok tekrar eden ilk beş kelime ‘çocuk’ (21), iki kere farklı (18), eğitim (15), üstün zekalıların eğitimi (15) ve öğrenci (14) kelimeleridir. Renk geçişleri incelendiğinde 2017-2018 yılları arasında daha çok ‘üstün zekalı’, ‘üstün’ gibi anahtar kavramlar tercih edilirken 2018 – 2020 yılları arasında ‘tanılama’, ‘eğitim’, ‘ebeveyn’, ‘deneyim’, ‘kapsayıcı eğitim’ gibi anahtar kelimelerin ortak olarak kullanıldığı dikkat çekmektedir.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu çalışmada WoS veri tabanında iki kere farklı öğrencilerin eğitimi ile ilgili yapılmış eğitim ve psikoloji araştırmaları bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak saptanmıştır. Mevcut araştırma bu açıdan iki kere farklı öğrencilerin eğitimi ile ilgili uluslararası alanyazında bibliyometrik göstergeleri kullanarak yapılan ender araştırmalardandır. Bu noktada iki kere farklı öğrencilerin eğitimi ile ilgilenen araştırmacıların, alandaki boşlukları ve güncel yaklaşımları görebilmeleri için rehber niteliğindedir.

Web of Science veri tabanında yapılan incelemede, 64 araştırmaya ulaşılmıştır. Ulaşılan bu araştırmalar incelenerek bulgular ortaya konmuştur. Daha sonra VOSviewer programı ile veriler derlenmiş ve araştırma sorularına uygun olarak aktarılmıştır. Araştırma kapsamında iki kere farklı öğrencilerin eğitimi ile ilgili çalışmaların 2003 yılında başladığını ve giderek arttığını bulgulanmıştır.

Araştırmada, iki kere farklı öğrencilerin eğitimi konusunda en çok atıf alan makaleler saptanmıştır. En çok atıf alan makale ‘An operational definition of twice-exceptional learners: Implications and applications’(İki kere farklı öğrencilerin operasyonel bir tanımı) isimli Reis ve diğerleri tarafından 2014 yılında yayımlanan makale olduğu görülmektedir. Makale Gifted Child Quarterly dergisinde yayınlanmıştır. Çalışmanın içeriği incelendiğinde; araştırmacıların iki kere farklı öğrenciler hakkında güncel bir tanım önerisinde buldukları, bu öğrencileri tespit etmek için daha net bir profil önerdikleri ve yeni eğitim programlarının ve uygulamalarını özetledikleri görülmektedir. Önerdikleri yeni tanım şu şekildedir: ‘İki kere farklı öğrenciler, belirli akademik alanlarda (matematik, fen, teknoloji vs) gibi bir veya daha fazla konuda üst düzey başarı veya yaratıcılık ortaya koyan ve devlet tarafından tanımlanan bir veya daha fazla engeli gösteren öğrencilerdir. Bu engeller arasında özel öğrenme güçlükleri, konuşma ve dil bozuklukları, duygusal/davranışsal bozukluklar, fiziksel engeller, Otizm Spektrum Bozuklukları (OSB) veya Dikkat Eksikliği/Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB) gibi bozukluklar bulunmaktadır. Bu engeller ve üstün yetenekler, yüksek akademik performans veya belirli engelleri gösterme konusunda başarısız olabilen benzersiz bir öğrenci popülasyonunu oluşturur. Onların yetenekleri engellerini gizleyebilir ve engelleri de yeteneklerini gizleyebilir.’ (Reis, Baum & Burke, 2014). Makalede bu tanımdaki tüm boyutlar ile ilgili açıklamaların verildiğini ve eğitim süreçleri ile ilgili de gerekliliklerin sıralandığı görülmektedir. En çok atıf alan ikinci makaleyi incelediğimizde ise; Assouline, Nicpon ve Whiteman’ın 2010 yılında yayınladıkları ‘Cognitive and psychosocial characteristics of gifted students with written language disability’ (Yazılı dil yetersizliği olan üstün zekalı öğrencilerin bilişsel ve psikososyal özellikleri) isimli çalışma olduğu görülmektedir. Bu çalışma özellikle bir yandan üstün zeka tanısı almış diğer yandan da yazılı dilde sorunları olan öğrencilerin incelenmesini kapsamaktadır. Yazarların vardıkları başlıca sonuçlar: çok yönlü bir değerlendirmenin (a) bir öğrencinin iki kere farklılık gösterme durumunu belirlemede, (b) psikososyal sorunların varlığını belirlemede ve (c) eğitimleri hakkında yönlendirmeler ortaya koymada kritik bir rol oynadığıdır. (Assouline, Nicpon & Whiteman, 2010). Bu makalenin çok atıf almasının en önemli nedenlerinden bir tanesinin belirlenen profildeki öğrencilere uygulanan değerlendirme araçlarının çok fazla olması ve vaka incelemeleri ile desteklenmesi olduğu düşünülmektedir. Ayrıca iki kere farklı öğrencilerin değerlendirilmesinin ve eğitiminin ne kadar karmaşık bir süreç olduğunu ortaya koyduğu için de alanda en çok atıf alan makalelerden biri olma niteliğini taşımaktadır. En fazla atıfı olan diğer bir makale de 2012’de yayınlanan Assouline, Nicpon, ve Dockery’nin (2012) ‘Predicting the academic achievement of gifted students with autism spectrum disorder’ (Otizm spektrum bozukluğu olan üstün zekalı öğrencilerin akademik başarılarının yordanması) isimli makaleleridir. Bu makale iki kere farklı olarak görülen hem üstün zekalı hem de otizm spektrum bozukluğuna (OSB) sahip öğrencilerle yapılan bir çalışmadır. Bu bağlamda OSB’ye sahip üstün zekalı çocukların WISC-IV testi profilleri ile ilgili bilgi sunduğu için önemli bir araştırmadır.

Mevcut araştırma kapsamında merak edilen bir diğer araştırma sorusu da alana en çok katkı sunan yazarlardır. Bu doğrultuda iki kere farklı öğrencilerin eğitimi konusunda sırasıyla Assouline, Nicpon ve Mayes’in katkı sağladıkları bulgulanmıştır. Assouline’nın yaptığı yayınlar incelendiğinde bu yayınların beş tanesinde en çok katkı sağlayan ikinci yazar olan Nicpon ile işbirliği yaptığı görülmektedir. Bu iki araştırmacının, iki kere farklı öğrenciler hakkında bilinmesi gerekenler, iki kere farklı gençlerin benlik

algısı, beceri ve akademik becerilerle ilgili bilinmesi gerekenler, yazılı dil becerilerinde sorun yaşayan üstün zekalı öğrencilerin bilişsel ve psikososyal özelliklerinin neler olduğu, rehber öğretmenlerin iki kere farklı öğrencilerle ilgili bilmesi gerekenler, otizm spektrumunda olan üstün zekalı öğrencilerin akademik başarılarının yordanması ve iki kere farklı öğrencilerle ilgili okuldaki psikolojik uygulamaların neler olması gerektiği ile ilgili çalışmalar yaptıkları görülmektedir (Foley-Nicpon, Assouline & Colangelo, 2013; Assouline, Nicpon & Whiteman, 2010; Foley-Nicpon, Assouline & Fosenburg, 2015; Assouline & Whiteman, 2011; Assouline, Nicpon & Dockery, 2012; Foley-Nicpon & Assouline, 2020). Alana en çok katkı sağlayan üçüncü yazar Mayes'in araştırmalarının ise dezavantajlı bölgelerde yaşayan, kültürel olarak farklı olan iki kere farklı öğrencilerle, Afrikalı Amerikalı iki kere farklı öğrencilerin eğitimsel ve psikososyal ihtiyaçlarını karşılamakla ilgili çalışmaları olduğu görülmektedir (Mayes & Moore, 2016; Bal, Jackson, Mayes & Powell, 2022; Mayes, Harris & Hines, 2016).

İki kere farklı öğrencilerin eğitimleri ile ilgili WoS'ta en sık yayın yapan ilk üç dergi araştırılmıştır. Bunlar, 'Gifted Child Quarterly', 'Journal for the Education of the Gifted' ve 'Roeper Review- a Journal on Gifted Education' dergilerinin olduğu görülmektedir. Bu dergilerde en çok yayının olmasının başlıca nedeni bu dergilerin üstün zekalı bireylerle ilgili yayın yapan temel dergiler olması şeklinde yorumlanabilir. WoS veri tabanında iki kere farklı öğrencilerin eğitimleri kategorisindeki eğitim ve psikoloji araştırmalarının en çok hangi ülkelerde yapıldığına bakıldığında ise bu ülkelerin başında Amerika Birleşik Devletleri (ABD) gelmektedir. Daha sonra Avustralya ve İngiltere takip etmektedir. Üstün zekalı çocukların eğitimi, ihtiyaçları ve politikaları ile ilgili ilk oluşumların 1950'lerde ABD'de başlatılmış olması bunun en temel sebebi olduğu şeklinde yorumlanabilir.

İki kere farklı öğrencilerin eğitimi ile ilgili en çok çalışmanın yapıldığı kurumlara bakıldığında sırasıyla Iowa, Connecticut ve Ball State Üniversitelerinin olduğu görülmektedir. Bu durum, en çok yayın yapan yazarların çalıştıkları üniversitelerle bu üniversitelerin eşleşmesi şeklinde yorumlanabilir. Assouline ve Foley - Nicpon Iowa üniversitesinde görev yapmaktadır. En çok çalışma yapan Ball State Üniversitesi incelendiğinde ise, Eğitim Psikolojisi Bölünün iki kere farklı öğrencilerle ilgili araştırmalarının olduğu göze çarpmaktadır. Elde edilen bu sonuç en çok yayın yapan ülke ve yazarlarla bağdaşmaktadır.

Çalışmanın ikinci kısmında VOSviewer kullanılarak iki kere farklı öğrencilerin eğitim ve psikoloji araştırmaları sınıflandırmasındaki çalışmalar ülkelere göre ortak yazarlık iş birliği açısından değerlendirilmiştir. Bulgulara göre en çok iş birliği içerisinde olan ülkelerin ABD, Taiwan, Lübnan ve Kanada olduğu tespit edilmiştir. Bu ülkeler arasında en çok yayının ABD'de olduğu ancak diğer ülkelerle en çok ortak yayın yapan ülkenin Taiwan olduğu belirlenmiştir. Aynı program aracılığı ile ortak atıf alan yazarlar ağına bakıldığında en çok etkileşim ağına sahip olan yazarın Assouline olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İkinci yoğun iletişim ağına sahip olan Mayes'in üçüncüsü ise Nicpon'nun olduğu görülmektedir.

En çok atıf alan dergiler kategorisinde iki kere farklı öğrencilerin eğitim ve psikoloji alanındaki araştırmaların 'Gifted Child Quarterly' dergisinde olduğu görülmektedir. Bu dergi üstün zekalı çocuklarla ilgili yayın yapan en kapsamlı dergidir. Burada yapılan yayınlarda 'iki kere farklı öğrencilerini potansiyellerini arttırmak' (Speirs Neumeister, 2023), iki kere farklı öğrencilerin ebeveynlerine koçluk uygulamaları (Ritchotte & Zaghlawan, 2019), iki kere farklı bireylerin deneyimleri (Ng, Hill & Rawlinson, 2016) gibi konularda yayınlara yer verdikleri görülmektedir. İkinci sırada 'Journal of Autism and Development' dergisi takip etmektedir. Bu dergide daha çok otizm spektrum bozukluğu ve üstün zekalı bireylerle ilgili çalışmalar yer almaktadır. Bu çalışmalar arasında vaka incelemeleri (Reis, Gelbar & Madaus, 2022), otizme sahip iki kere farklı öğrencilerin akademik başarılarının yordanması (Assouline, Nicpon & Dockery, 2012), iki kere farklıların duygusal sosyal özellikleri (Collins, Coleman & Grantham, 2022) gibi konulara yer verildiği görülmektedir. Üçüncü sıradaki dergi 'Journal for the Education of the Gifted' dergisidir. Bu dergide en dikkat çekici yayınların iki kere farklı öğrencilerin ihtiyaçlarını (Van Gerven, 2023), iki kere farklı öğrencilerin okul öncesi eğitimsel ihtiyaçlarını (Chamberlin, Buchanan & Vercimak, 2007) ve yüksek işlevli otizimli bireylerin özelliklerini inceleyen (Wu, Lo & Tsai, 2019) çalışmalar bulunmaktadır. Görüldüğü üzere iki kere farklı olarak kabul edilen grupta daha çok üstün zekalı ve OSB olan bireyler konusunda çalışmalar bulunmaktadır.

Ortak anahtar kelimeler incelendiğinde daha önceki yıllarda daha çok 'üstün zekalı', 'üstün' gibi anahtar kelimeler tercih edilirken daha güncel çalışmalarda 'tanılama', 'eğitim', 'ebeveyn', 'deneyim', 'kapsayıcı eğitim' gibi anahtar kelimelerin ortak olarak kullanıldığı görülmektedir. Bu bulgu, özel eğitimin bütünleştirme ve kapsayıcılık yaklaşımına doğru dönüşmesi ile de paraleldir. Ayrıca, güncel araştırmaların iki kere farklı öğrencilerin sadece eğitimlerine değil ebeveynlerinin de dikkat etmesi gereken konulara işaret etmektedir. Bir diğer önemli bulgu da iki kere farklı bireylerin tanınmasından, tanılanmasına doğru bir geçişin olduğu söylenebilir. Araştırmacılar iki kere farklı öğrencilerin eğitim ortamına nasıl dahil

olabileceklerini, ne gibi farklılaştırılmaların ve düzenlemelerin yapılması gerektiğini araştırıyor olması bu öğrencilerin ayrıştırılmadan ve bu öğrencilerin ihtiyaçlarını bilen öğretmenler tarafından eğitiliyor olması açısından da büyük önem taşımaktadır.

Yapılan bu araştırma sadece WoS veri tabanındaki araştırmaları kapsamaktadır. Araştırmacılar farklı veri tabanlarından yararlanarak benzer araştırmalar yapabilir. Ayrıca ileriki dönemlerde yapılacak olan çalışmaların ne şekilde değiştiğini gözlemlemek de mümkün olacaktır. Bu çalışma iki kere farklı öğrenciler hakkında ülkemizde gelecekte özellikle kapsayıcılık ve bütünleştirme noktasında araştırmalar yapılmasının yararlı olacağını göstermektedir. Buna ek olarak bu araştırmalarda çok az yer verilen fiziksel engelle sahip iki kere farklı öğrencilerle ilgili de araştırmalara gerek duyulduğu görülmektedir. Özellikle ülkemizde özel yetenekli öğrencilere eğitim veren Bilim ve Sanat Eğitim Merkezi gibi kurumlar için, iki kere farklı öğrencilerin tanılanmaları ve eğitim süreçlerine dahil edilmeleri önemli bir açık olarak görülmekte ve bu öğrencileri de kapsayan araştırmaların yapılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Assouline, S. G., Foley Nicpon, M., & Whiteman, C. (2010). Cognitive and psychosocial characteristics of gifted students with written language disability. *Gifted Child Quarterly*, 54(2), 102 -115. <https://doi.org/10.1177/0016986209355974>
- Assouline, S. G., & Whiteman, C. S. (2011). Twice-exceptionality: Implications for school psychologists in the post-IDEA 2004 era. *Journal of Applied School Psychology*, 27(4), 380-402. <https://doi.org/10.1080/15377903.2011.616576>
- Assouline, S.G., Foley Nicpon, M. & Dockery, L. Predicting. (2012). The academic achievement of gifted students with autism spectrum disorder. *Journal of Autism Developmental Disorders* 42, 1781–1789. <https://doi.org/10.1007/s10803-011-1403-x>
- Bal, A., Jackson, D., Mayes, R. D., & Powell, F. (2022). Unicorns and blessings: Supporting culturally diverse twice-exceptional learners through learning lab. *Teaching Exceptional Children*. <https://doi.org/10.1177/00400599221107146>
- Baum, S. (1988). An enrichment program for gifted learning disabled students. *Gifted Child Quarterly*, 32(1), 226- 230.
- Baum, S., & Owen, S. V. (1988). High ability/learning disabled students: How are they different?. *Gifted Child Quarterly*, 32(3), 321-326.
- Betts, G. T., & Neihart, M. (1988). Profiles of the gifted and talented. *Gifted Child Quarterly*, 32(2), 248-253.
- Brody, L. E., & Mills, C. J. (1997). Gifted children with learning disabilities: A review of the issues. *Journal Of Learning Disabilities*, 30(3), 282-296.
- Büyüköztürk, S., Çakmak, E., Akgün, O., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2018). Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri (25. Baskı). Pegem Akademi.
- Chamberlin, S. A., Buchanan, M., & Vercimak, D. (2007). Serving twice-exceptional preschoolers: Blending gifted education and early childhood special education practices in assessment and program planning. *Journal for the Education of the Gifted*, 30(3), 372-394.
- Coleman, M. R., Harradine, C., & King, E. W. (2005). Meeting the needs of students who are twice exceptional. *Teaching Exceptional Children*, 38(1), 5-7.
- Collins, K. H., Coleman, M. R., & Grantham, T. C. (2022). A bioecological perspective of emotional/behavioral challenges for gifted students of color: Support needed versus support received. *Journal of Emotional and Behavioral Disorders*, 30(2), 86-95.
- Çelik, C., Kaymakçı, A. P. D. G., & Can, Ş. (2022). Bibliometric analysis of research on career development of gifted students. *E-International Journal of Educational Research*, 14(2), 68-82.
- Davis, G., & Rimm, S. (2004). Education of the gifted and talented (5th ed.). Allyn & Bacon.
- Foley-Nicpon, M., Assouline, S. G., & Colangelo, N. (2013). Twice-exceptional learners: who needs to know what? *Gifted Child Quarterly*, 57(3), 169-180. <https://doi.org/10.1177/0016986213490021>
- Foley-Nicpon, M., Assouline, S. G., & Fosenburg, S. (2015). The relationship between self-concept, ability, and academic programming among twice-exceptional youth. *Journal of Advanced Academics*, 26(4), 256-273.
- Foley-Nicpon, M., & Assouline, S. G. (2020). High ability students with coexisting disabilities: Implications for school psychological practice. *Psychology in the Schools*, 57(10), 1615-1626.

- Fugate, C. M., Zentall, S. S., & Gentry, M. (2013). Creativity and working memory in gifted students with and without characteristics of attention deficit hyperactive disorder: Lifting the mask. *Gifted Child Quarterly*, 57(4), 234-246.
- Koseoglu, M. A., Rahimi, R., Okumus, F., & Liu, J. (2016). Bibliometric studies in tourism. *Annals Of Tourism Research*, 61, 180-198.
- Leana- Taşçılar, M. Z. (2016). İki kere farklı öğrenciler. In Ş. Feyzullah (Ed.). *Üstün zekalı ve üstün yetenekli öğrencileri eğitimi* (pp. 102-122). Pegem Akademi.
- Mayes, R. D., & Moore, J. L. (2016). Adversity and pitfalls of twice-exceptional urban learners. *Journal of Advanced Academics*, 27(3), 167-189.
- Mayes, R. D., Harris, P. C., & Hines, E. M. (2016). Meeting the academic and socio-emotional needs of twice-exceptional African American students through group counseling. In *Gifted children of color around the world: Diverse needs, exemplary practices, and directions for the future* (Vol. 3, pp. 53-69). Emerald Group Publishing.
- Neihart, M. (2000). Gifted children with Asperger's syndrome. *Gifted Child Quarterly*, 44(4), 222-230.
- Neihart, M. (2003). Gifted children with attention deficit hyperactivity disorder (ADHD). (E649). *ERIC*.
- Neihart, M. (2008). Identifying and providing services to twice-exceptional children. In *Handbook of giftedness in children: Psychoeducational theory, research, and best practices* (pp. 115-137). Springer.
- Ng, S. J., Hill, M. F., & Rawlinson, C. (2016). Hidden in plain sight: The experiences of three twice-exceptional students during their transfer to high school. *Gifted Child Quarterly*, 60(4), 296-311.
- Pauna, V. H., Picone, F., Le Guyader, G., Buonocore, E., & Franzese, P. P. (2018). The scientific research on ecosystem services: A bibliometric analysis. *Ecological Questions*, 29(3), 53-62.
- Reis, S. M., Baum, S. M., & Burke, E. (2014). An Operational Definition of Twice-Exceptional Learners: Implications and Applications. *Gifted Child Quarterly*, 58(3), 217-230. <https://doi.org/10.1177/0016986214534976>
- Reis, S. M., Gelbar, N. W., & Madaus, J. W. (2022). Understanding the academic success of academically talented college students with autism spectrum disorders. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 52(10), 4426-4439.
- Renzulli, J. S. (2003). The three-ring conception of giftedness: Its implications for understanding the nature of innovation. *The international handbook on innovation*, 79-96.
- Rimm, S. (1986). Underachievement syndrome: Causes and cures. Apple Publishing.
- Ritchotte, J. A., & Zaghlawan, H. Y. (2019). Coaching parents to use higher level questioning with their twice-exceptional children. *Gifted Child Quarterly*, 63(2), 86-101.
- Schiff, M. M., Kaufman, A. S., & Kaufman, N. L. (1981). Scatter analysis of WISC-R profiles for learning disabled children with superior intelligence. *Journal of Learning Disabilities*, 14(7), 400-404.
- Speirs Neumeister, K. L. (2024). Maximizing the potential of twice-exceptional learners: Creating a framework of stakeholder supports. *Gifted Child Quarterly*, 68(1), 19-33.
- Şeref, İ., & Karagöz, B. (2019). Türkçe eğitimi akademik alanına ilişkin bir değerlendirme: Web of Science veri tabanına dayalı bibliyometrik inceleme. *Journal of Language Education and Research*, 5(2), 213-231.
- Van Gerven, E. (2023). Treasure hunting for golden moments: a systemic, solution-focused approach for addressing the needs of 2e learners. *Journal for the Education of the Gifted*, 47(1). <https://doi.org/10.1177/01623532231214566>
- Wu, I. C., Lo, C. O., & Tsai, K. F. (2019). Learning experiences of highly able learners with ASD: Using a success case method. *Journal for the Education of the Gifted*, 42(3), 216-242.
- Yeşiltaş, E., & Şeker, G. (2021). Sosyal medya ile ilgili yapılan eğitim araştırmalarının bibliyometrik analizi. *Journal of World of Turks/Zeitschrift für die Welt der Türken*, 13(2), 169-189. doi.org/10.46291/ZfWT/130209